

comunica[ció]

entrevista

*“Ens hem fet majors
per a treballar debades”*

*Laura Pellicer i Guille Zavala,
Premis Crisàlide 2019*

Per Borja López Collado

Laura Pellicer i Guille Zavala, han estat guardonats a la passada edició dels Premis AAPV amb els premis crisàlide a millor actor i millor actriu revelació respectivament.

Com que estem a l'estiu, mig de vacances, quedem a l'arxiconeguda orxateria Daniel d'Alboraia amb la intenció de donar-li a l'entrevista un punt més fresc, dinàmic i juvenil.

Un aire optimista i esperançador... per què no?

En aquesta entrevista hem considerat trobar un perfil de gent jove, activa, amb perspectiva de futur... , i vosaltres, entreu a aquest perfil; és evident que esteu actius, sou dels pocs joves afortunats que treballen fent ficció a À Punt, recentment vàreu obtenir el premi crisàlide que atorga l'AAPV... ho considereu un èxit? Què és l'èxit per a vosaltres?

Laura - És una il·lusió. És tot una il·lusió. No sé... no, no ho considere èxit perquè per a mi l'èxit és altra cosa. Guanyar un premi t'anima, et motiva però èxit crec que és el que pensem tots: treballar de lo nostre mitjanament bé, no com ara... (ja estic desvariant). Si, a veure, et donen un premi i pareix que com et donen un premi ja tens tot el camí recorregut, o molt de camí o t'ajuda molt... jo no sé al meu company Guille...

Guille - Jo mai ho he considerat... no és que no ho haja considerat, és que no era conscient de ser un actor d'èxit fins que tu ho has dit. No sé si és de veres... i estic d'acord amb Laura, l'èxit no està en guanyar un premi, encara que és molt bonic i és una oportunitat per poder agrair a tota la gent que t'ha ajudat o ha estat al teu costat, però l'èxit és realment una continuïtat, consolidar-se...

... però reconegueu que entreu dintre del perfil que he descrit?

L - Jo no.

... per què?

L - ... he tingut treball, tinc treball... però no em considere una actriu molt activa ara mateix. No ho sé...

G - ... el que opine, i sense ànim de ser pessimista, és que si jo sóc un exemple d'actor actiu és que estan molt malament les coses. Potser des de fora dona la sensació que estic fent molt o no deixo de treballar, però no és tan real, hi ha moments que pare o que patisc molt i no sé què faré o si vindrà feina, si vindrà de qualitat, amb una estabilitat en el temps. Jo reconec que aquest any ha sigut un dels millors anys de la meua carrera, pel que fa al treball i a guanyar diners, i a més he tingut eixa recompensa que és el premi, però així i tot no considere que siga un actor consolidat i que pugui estar tranquil perquè ara mateix no sé què passarà en el futur.

L - Jo crec que estic igual que tu, tampoc em considere una actriu consolidada, ni molt menys, i crec que queda moltis- ▶

sim... jo he treballat i continue treballant en moltes coses que no són d'actriu perquè no hi ha suficient feina. I l'any passat em va caure del cel... a veure, em va caure del cel no; vaig agradar a algú i algú em va cridar, però jo crec que això és una excepció, la regla és que estic sense treball i de vegades faig d'actriu... és una broma, però no és tanta broma com m'agradaria.

... i com és treballar a la televisió?

G - A la tele... els temps són molt diferents, sempre s'ha dit, és molt diferent del teatre, perquè a penes hi ha assajos, has de memoritzar prou de text en poc de temps i els ritmes són diferents. Ho pots passar molt bé, però també pots patir molt, perquè has de fer-ho en poc de temps i n'hi ha poc de marge per a l'error i també la situació de la televisió valenciana que és precària, sincerament, no hi ha tants mitjans.

L - ... no, no és l'ideal, és cert que està com molt marcat, és tot tan ràpid, és com que has de traure-ho ja i el que es feia en 4 o 6 mesos, ara es fa en 2. Jo crec que em pillat l'època de la precarietat de la tele... estem molt pessimistes, no?

... no, estigueu tranquils... s'entén, és evident.

G - Falta temps i diners. A la fi, el temps són diners.

L - Sí, en la tele el temps són diners... jo

recorde un dia que em vaig angoixar una barbaritat amb un esquetx que era com un malson d'estos d'estar en un teatre i no enrecordar-te del text, doncs em va passar el mateix, em vaig quedar en blanc, que crec que va ser per tanta tralla de dies de rodatge... pam, un esquetx, un altre... i damunt, la qüestió dels esquetxos, que cada esquetx és un personatge diferent, no té res a veure en l'altre, no hi ha continuïtat... i era com moltíssima informació en el cap, i no vaig petar perquè estaven Vanessa i Sandra que em varen ajudar molt, em vaig tranquil·litzar un poquet i bé, no va arribar a ser "el numeret que va muntar Laura", però podria haver passat... (riures). I tot això és la conseqüència de la precarietat laboral.

Creieu que a València ha pogut tornar a aparèixer la figura de l'Star System?

G - No ho sé... supose que hi ha gent que és més mediàtica perquè ha eixit més a la tele o ja venia d'haver treballat abans fent tele i sí que té quelcom d'Star System, però ara mateix jo crec que està una mica desmantellat l'Star System a València. No sé si existeix, la veritat... a veure, si vas amb Ferran Gadea...

L - ... ho anava a dir, justetament... si vas amb Ferran...

G - ... la gent el coneix, el para, es fa una foto, "et puc abraçar?", coses així... Potser l'Star System es concentra en Ferran.

Amb Josep Manel Casany, Juli Cantó, Isabel Requena, Bruno Tamarit i Ferran Gadea a "Açò és un destarifo" | 2018

Fa la sensació que aquesta professió t'obliga a estar actiu a xarxes socials, cuidar molt la teua imatge, donar la sensació que estàs actiu... no obstant això, vosaltres no esteu molt actius a xarxes socials, com funciona això? Viviu feliços? Es pot?

L - És que és això... no sé, jo visc molt feliç. No he d'estar contínuament pensat: "a veure què he de pujar", "la imatge que done", "que pensaran?"... perquè al cap i a la fi, estar en una xarxa social és tindre a l'abast l'opinió de tots, és com una benvinguda a l'opinió de tot el món... i a mi això... no tinc la necessitat tampoc. Si em surt un treball de teatre o de tele o

qualsevol cosa relaciona sí que puje coses, compartisc... però més enllà d'això, no faig molt més...

... i mai penses, "hòstia, hauria de fer més"?

L - Alguna vegada ho pense. Però jo és que sóc així. No tinc la necessitat. I sí que pense a vegades: "hòstia, Laura, hauries d'estar més present pels altres, perquè no s'obliden, perquè et tinguen en compte... ", però ho deixo a la meua feina, la responsabilitat eixa la deixo a mi mateixa, a la meua feina i qui vulga veure-ho bé i qui no també.

Laura Pellicer amb Adrián Romero a "Los tres Mosqueteros: Generación X"

Hi ha gent que també pot pensar: "si no estàs ací et passarà factura"... algú vos ha dit, "ei! Estigueu més actius"?... eixes coses dels representants...

G - Sí, la veritat és que la representant sempre et diu: "súbete fotos, que te vean". No sé, és una cosa que és de veres que jo tampoc porte massa al dia encara que sé que em passe per defec-te. Una cosa és no contar: "mira, estem ací fent-nos una orxata..."

L - ... "ací, patint"...

... doncs possiblement hauré de traure alguna foto per a l'edició de la revista.

G - "y yo sin maquillar".

(riures)

G - Sí que trobe que potser eixa assigna-tura està una mica deixada i ni tan calvo ni... com es diu?

Ni calvo ni tres pelucas...

G - ...*ni calvo ni tres pelucas*. Això.

Guille Zavala i Laura Romero a "El jardí dels cirerers"

Estàs tractant de trobar l'equilibri, no? Jo sent que ens podem arribar a veure forçats a entrar en eixe cercle viciós...

L - Jo només tinc Facebook.

G - Jo tinc de tot...

L - ... tu tens de tot i no gastes res...

(riures)

G - ... sóc un *voyeur*... m'agrada molt mirar, veure fotos i el que puja la gent,

m'interessa molt veure, m'agraden les fotos i és un entreteniment però em fa vergonya pujar a mi. "Ara he de pujar jo"?

L - ... a mi també em fa vergonya...

G - ... fa un poc de pudor. És com un nar-cisisme. I som actors, has d'estar expo-sat i has de voler que et miren i tal... però eixa part, com ho fa tot el món, és com que em rebel·le també. Això no ho poses.

(riures)

Laura amb Verónica Andrés i Juli Cantó a "Açò és un destarifo"

... això és titular. Quina valoració féu del "panorama" laboral actual?

G - Jo el que sí que diria és que amb el canvi polític, (no el d'ara, el de fa 4 anys), sí que hi ha hagut un canvi substancial. Al teatre públic hi ha hagut moltes més produccions, en els dos últims anys es va obrir la tele i això també ha donat marge perquè més gent entre a treballar, tant en la tele com en teatre, i això ha sigut un canvi. Ara, jo no sé si es mantindrà, hui dia...

L - ... jo crec que ara mateix està en la corda fluixa, estem endarrerint el que hem guanyat fins ara, perquè la gent ara...

G - ... no se sap...

L - ... estem tornant arrere, no sé com acabarà la cosa però som l'últim mono,

cultura és l'últim mono.

G - Ha desaparegut el Ministeri de Cultura... o siga que dins de la nostra bona ratxa entre cometes, i la nostra bona voluntat per ser optimistes, veiem que no ens deixen ser-ho, voldríem ser optimistes però no donen marge. No s'acaba tampoc de consolidar eixe procés... no? Ajuda'm...

... que caldria? Més diners, millor gestió? Hi ha teixit muscular a la professió?

L - Jo crec que és tot de l'Administració, gestió cultural... si es fan les coses per a bé, s'ha de construir una base, pense que eixa base no la teníem, ni la tenim encara. S'han fet algunes coses bé però en tot el tema ara de la tele... com no n'hi havia base s'està caiguent. Crec que deurien gestionar-se millor les coses, si

Guille al rodatge de "Diumenge paella"

es gestionaren millor aniríem millor. Transparència sobretot, transparència en els càstings públics, per exemple... pense que fa falta, vull dir, eixos diners són públics, la producció és pública, hauria d'haver una transparència en els càstings, perquè agarren a este o a esta, perquè convoquen a tantes persones o a tantes altres... saps? Si no és tot endogàmic, perquè ahí costa a entrar.

G - Després, són recursos públics i són de tots, i els recursos que hi ha hagut sembla que no s'han gestionat de la millor de les maneres, com deia Laura, millorar la gestió dels recursos. A part d'ampliar els recursos, hi ha una mancança de recursos que... encara que hi ha un teixit muscular, creadors, gent que fa teatre, guions... però no tenen diners per portar a terme els seus projectes, és molt difícil. I et trobes en situació d'estar cobrant sous més baixos, o gent que no està

cobrant i això fa que el resultat siga pitjor. Tots posem de la nostra part perquè tire avant un projecte perquè tots volem treballar però clar, acabem sent coproductors dels projectes i no es falta de creativitat, ni de talent, ni de formació.

L - A València hi ha molta gent preparadíssima, amb enginy, n'hi ha molta creativitat. Però això no és. La creativitat, les ganes de treballar i la gent bona en València hi ha.

G - O si no començarà a passar... mira com ha vingut gent, gent que no estava ací, que s'havia anat a Madrid o a altres llocs, si comença a haver-hi treball tornen, la gent que té un valor artístic potent acaba anant-se'n: "Hòstia, no tinc espai per a... me'n vaig". Jo no me'n vull anar, jo vull treballa ací. Però clar, si t'ofeguen caldrà buscar alternatives.

"Juera de fuego", de Toni Misó

L - És que si no, ací que vas a fer? Jo mentiria si diguera que no m'ho he plantejat. No me'n vull anar, tampoc, de València. València m'agrada, tinc la meua família, els meus amics... és una ciutat xicoteta... però és que al final et tiren fora, si no, ací que vas a fer? Malviure.

Quina perspectiva de futur teniu, aleshores?

L - És que no sé si puc fer-me perspectives ara mateix. La meua perspectiva... no ho sé... és que no ho sé...

G - La perspectiva la veig en què es vaja complint el que tinc ja programat. Si d'octubre a novembre tinc 15 bolos de "La vaca que riu", doncs espere fer-los tots. Si hi ha alguna cosa ahí que esta sonant però no és segura, que es mate-

rialitze, o si hi ha una reposició per a febrer, que vinga també. I que d'alguna manera això et faça estar actiu.

L - ...clar, si veus alguna cosa que tens... també tinc un parell de projectes per a setembre-octubre, si veus alguna cosa que tens i que està propet, doncs bé, et fa quedar-te. Però he tingut èpoques en les quals no he tingut res però res, ni veia res tampoc en el futur i m'he plantejat molt seriosament anar-me'n, anar-me'n encara que no fora a treballar d'actriu... he pensat a anar a Bilbao... no sé perquè Bilbao...

G - ... perquè hi ha una bona indústria de l'audiovisual...

(riures)

"La vaca que riu" | 2018 | D: Patricia Pardo

L - ...no, però sí que és de veres que si et donen alguna cosa... açò és com una relació de parella tòxica, que si et dóna alguna cosa sempre estàs ahí, ara que si no et dóna res... saps el que vull dir? Pense que és un poc així, si et donen unes miquetes, bé, doncs et quedes. Sempre tens esperança, perquè et donen esperança... però quan no veus res, com no tens res a perdre, dius: "Bé, doncs vaig a viure el món". Mentre tinguem alguna cosa ens quedarem.

... voleu parlar d'eixos projectes que teniu pròximament?

L - És que jo no ho sé... perquè no ho he tancat. Tenia un parell de coses... alguna cosa de teatre, i alguna cosa d'audiovisual però com encara no està tancat. No parle dels projectes mai a no ser que ja

estiguen tancats.

G - ... a veure, tinc bolos de "La vaca que riu", en febrer vindrà la reposició d'"El jardí dels cirerers", s'estrenarà "Diumenge paella" en setembre, crec. I la perspectiva és que agrada la sèrie i que facen una segona temporada que això no ho sé si pesarà... després hi ha algunes coses que són novetats però que tampoc vull comentar...

L - ... no s'han de gafar els projectes...

(riures)

G - ...quan estiga segur ja ho parlarem amb llibertat i amb alegria. Però de moment... normalment sempre diuen: "bueno, no es seguro, no digas nada". "No, no, yo no digo nada". ▶

Laura la nit de la gala dels Premis AAPV

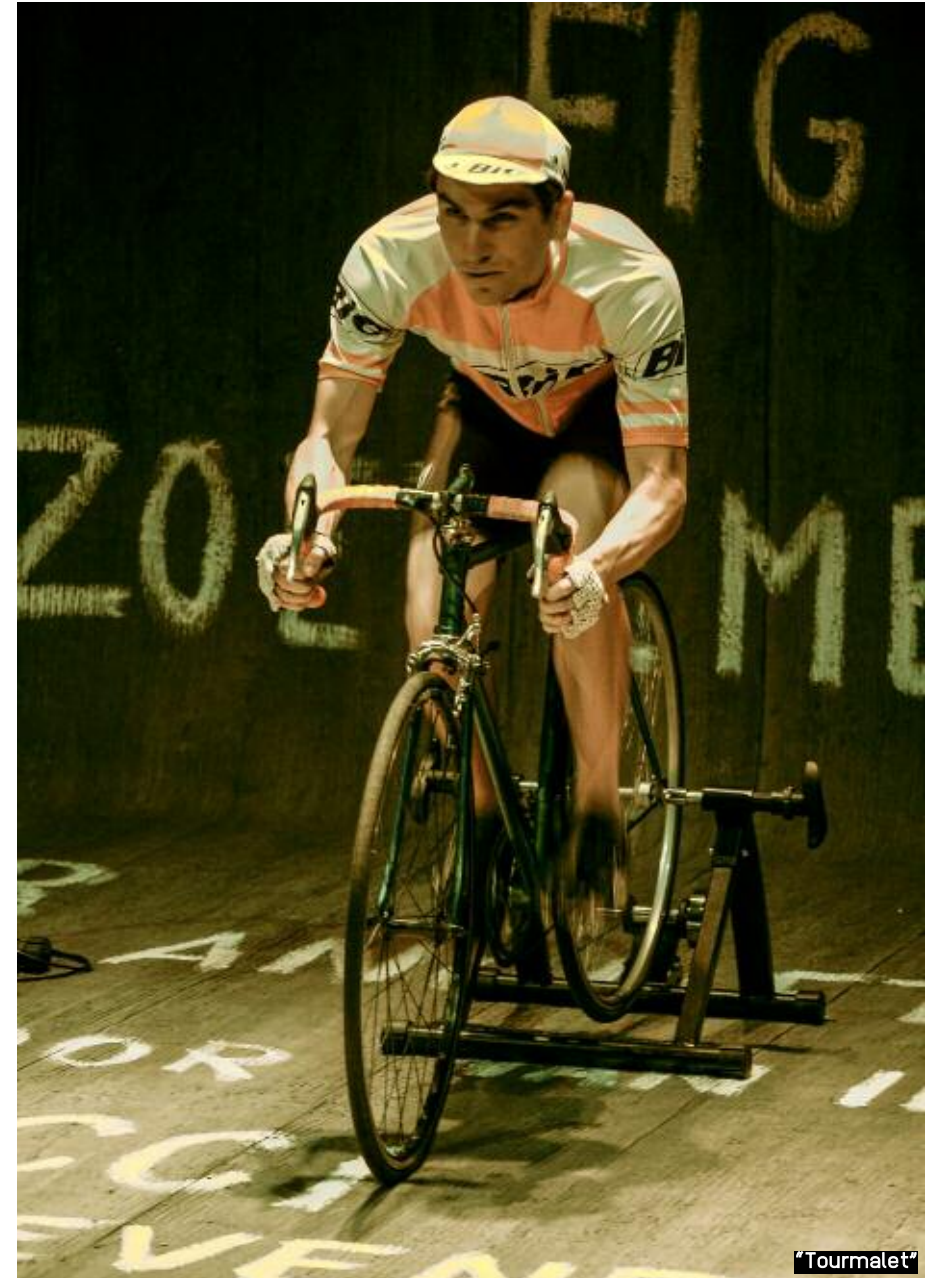
Guille enmig del seu discurs d'agraïment

... vos entenc, a mi em passa el mateix. Quina valoració feu del premi? Què representa per a vosaltres?

G - El Premi Crisàlide és molt important perquè t'ho donen els companys, com tots els premis de l'AAPV. Eixa és la importància que té. A més, per a mi és una gran oportunitat per a donar les gràcies, per totes les oportunitats que t'han donat, per la gent que ha confiat en tu... i no significa més que això. Has tingut la sort d'estar en una producció que ha pogut veure's i la gent ha pogut valorar-la. Quantes produccions hem fet al llarg dels anys que no ha vist ningú, i potser, ningú ha pogut valorar-la? Perquè han mort en quatre dies... si has pogut estar en el Teatre Micalet durant un mes algú t'ha pogut veure, si has pogut estar en la

tele dóna temps a què et vejen... i això és d'agrair, agraeixes a la gent que t'ha donat treball i també a la gent que t'ha ajudat i t'ha recolzat perquè jo puga fer açò.

L - Opine el mateix, més enllà de l'agraïment i el reconeixement dels teus companys i companyes de professió i amics... bé, és una manera de reconèixer també el teu treball, que sempre ens ve bé a tots, una palmadeta en l'esquena. I més enllà d'això no... per exemple, sempre es pensa que si et donen un premi vas a tindre treball, no crec que siga així, ni molt menys. És això, un moment en què pots agrair a qui hages d'agrair i deixar-te que et donen la palmadeta en l'esquena que ens ve bé a tots.

"Tourmalet"

Ens coneguem de fa uns anys... en este temps, com heu madurat ? Vos sentiu majors ? Vos sentiu joves?

G - Jo sí. A mi em va passar en la nominació, que em deien: "Però tio, tu ja tens el cul pelat. Tu ja estàs major per a això, no?". Per a mi és com si haguera començat ara. No acabe de començar, però jo encara em sent molt eixit de l'ou, i no en pla negatiu, sinó que tinc molta il·lusió. Esta és la part positiva, he rebut pals i ho he passat malament per esta professió però no estic cremat, no diria mai que estic cremat... em sent amb moltes ganes, com si haguera eixit ahir de l'escola.

L - Jo també, igual. Perquè crec que hi ha moltes coses que em queden per fer. Jo fa 5 o 6 anys que vaig eixir de l'escola, sóc totalment jove.

G - Jo fa 7... no fa tant.

L - Són 6 anys o 7 però no fa tant, en realitat. Jo no em compare però veig a altres, a gent amb la qual he treballat, que han tingut molt recorregut i hòstia, em queda molt, em queda moltíssim. Em queden moltes coses per fer, moltíssimes.

... quines coses?

L - Per exemple, escriure. És una cosa que sempre he volgut fer però em costa molt. Però estic fent cursos... el que se m'ocorre ho escric... no sé, estic un poquet treballant l'escriptura, la drama-

túrgia. I és una cosa que tinc molta mancança, és una cosa que no se'm dóna bé. Mira, hi ha gent que se li dóna bé i altra que no, cadascú té les seues mancances i per a mi això és una d'elles, la dramaturgia. No sé ordenar les idees. És una cosa que m'agradaria treballar molt o el doblatge també, és una cosa que voldria provar...

G - ... a mi el doblatge també, i molts actors o actrius amb els que m'agradaria treballar, directors... m'encantaria fer més cinema o un monòleg en teatre, clar és que hi ha moltes possibilitats en aquesta professió... molts experiments, no s'acaba mai.

L - Clar, és això, no s'acaba mai. I la formació també és continua. Pense que en totes les professions hauria de ser així.

... alguna recomanació, algú referent que vulgueu compartir?

L - ... com a referent, jo parlaria d'una cosa que vaig veure fa poc i em va agradar molt, un muntatge de Lucía Poveda, Patricia Sánchez i Fernando Soler, es deia "Rat Park", hòstia! és gent jove, que està començant (entre cometes) i crec que van fer un treball molt bo, i no han d'envejar res a la gent que porta més recorregut o està més formada, pense que tenen un camí molt bo... i La Pajarera també, una companyia que també és gent jove, que no paren, que estan treballant sempre per traure les coses endavant, per fer més produccions, treballen súper bé, per a mi són referents, també.

Crec que de la nostra generació tenim molts referents, n'hi ha molt on triar.

G - Si, n'hi ha molt, rescataria el que has dit, i també per exemple gent que ha vingut de Madrid, com la companyia Viviseccionados, el seu muntatge "Fauces" em va interessar molt, gent jove que està fent coses molt bojes i amb molt de contingut. "El muro" de la Teta Calva em va agradar moltíssim, no és gent que acabe de començar, però té una cosa molt fresca i et fa pensar... després, el treball que fa Teresa Juan amb WichitaCo a nivell filosòfic, de documentació i de pensament que després ho aplica molt al teatre, crec que és molt interessant veure tota eixa filosofia sense ser una cosa densa... m'interessa molt, potser no entenc la meitat però te'n vas a casa pensant... el que fas tu és em va agradar molt "Halloween Party"

en Russafa Escènica, em vaig partir el cul...

Després m'he posat més seriós, no pot ser...

(riures)

G - ... després, també m'agrada el que ha fet Rafa Calatayud en "Tórtola", en una producció pública, em va encantar, em va emocionar. O el que han fet en "Valenciana", el que ha fet Jordi Casanovas, partint de la documentació i partint d'un fet històric, però li dóna una volta, no és teatre convencional. Jo crec que m'agraden molt tipus de teatre. Vaig a veure de tot. També et podria dir que Xavi Castillo és un referent, si comence a dir noms patisc el risc de deixar-me a gent molt vàlida que realment m'interessa veure, sempre.

Foto: Borja López Collado

Em resulta molt curiós que no heu deixat de posar el focus en la producció valenciana...

L - Ho he dit abans, ací hi ha gent molt vàlida, i és que hi ha molts referents, hi ha una barbaritat.

G - A mi em fa molta ràbia quan ve una proposta de fora i la gent s'alça de peu i és incapaç de fer-ho amb els companys d'ací, quan és un treball que potser li pega 50 patades. I per què no ho fem amb la nostra gent? Quan moltes voltes ens emocionem més que amb altres treballs.

L - No sé, és com que sembla més *cool*, no? El de fora que el de dins...

Jo també ho veig molt això quan venen produccions de Madrid o de Barcelona, pareix com el protocol. Si són cares televisives... el protocol...

L - Si és gent mediàtica, només en eixir a l'escenari la gent els aplaudeix, crec que és la cultura que tenim hui en dia.

G - ...em dóna igual el que passe...

L - ...em dóna igual, et conec i no té més. És la cultura del "Supervivientes" i tot això, estem molt propet d'això, de veure els famosos i ja ens té igual.

... és un altre debat, però està passant que un *youtuber* ompli un teatre i una companyia de teatre no ompli

G - ... o estan ara contractant en la televisió a *youtubers*...

L - Perquè aposten per ells, aposten per la cara coneguda.

G - Vas per ahí parlant de formació, de treballar el text i un *youtuber* que fa el moniato... s'escapa del nostre control.

Perquè això té més a veure amb una qüestió de mercat que artística. Que no vull dir que un *youtuber* no siga vàlid per a fer un paper o no, pot fer-ho, però no estem valorant eixe aspecte, la part artística, sinó que atrau penya, té molts seguidors...

L - ... jo recorde que fa temps vaig veure un anunci de feina, que buscaven una actriu que tinguera no sé quants seguidors...

G - ... això passa.

... passa molt...

L - Intrusisme laboral. No és pot dir d'alta manera.

G - A veure, no tenim la mateixa responsabilitat que un metge però no et deixàries operar per un que no té la formació, però ací sí...

L - ...no tenim la mateixa responsabilitat que un metge, però tenim també una responsabilitat. No volem viure en una societat adormida o embovada i també és part de la nostra responsabilitat.

G - ...sí, pensament crític, sinó només és una cosa superficial de passar el temps, i eixa part no té a veure amb l'artístic sinó amb l'entreteniment.

L - A veure, hi ha lloc per a tots. Si un *influencer* vol tindre un programa, doncs val, però crec que no hauria de tindre el mateix pes que el que nosal-

tres fem, perquè fem cultura.

... un missatge optimista per acabar?

(Un gran silenci)

G - No s'ha de tindre por.

(riures, busquem una frase a algun sobre de sucre...)

Quins plans teniu per a este estiu ?

L - Quins plans? Jo és que vaig improvisant un poc la vida...

G - Jo també...

L - ... assaig, platja, passejar amb la gossa, concerts... el que isca.

G - Jo no tinc planificat l'estiu. O siga que si algú em vol proposar un pla, estic disponible.

(riures)

Ens acomiadem amb la sensació que ens ha costat traure la cara optimista de la professió, tal volta ha de ser així, no? Que ens costa trobar-la, perquè encara hi ha molt per fer... això sí, mentre recollim hi ha una reflexió compartida: "Sí que ens hem fet majors per a algunes coses com, per exemple, treballar debades".

Bon estiu.